

fine tidligere Brødre, man skal gaa den samme vante Vej, det er Noget, de alle have tilfælles, hver Gång vi have faaet et nyt Byggeslovsforslag ere vi komne til at gaa en Aften eller to høiere op med vore Bygninger, jeg tænker, at en Mathematiker vilde kunne beregne, hvor vidt man efter et vist Antal Aars Forløb vilde komme, og hvor lang Tid det vilde vare, før man byggede dobbelt saa høit. Dette med at bygge i Høiden faar nu være, som det vil, men hvad jeg med Bestemthed vil arbeide imod og vil bede det eventuelle Udvalg sætte sig imod, er, at man sætter en Præmie for at bygge høit. De Herrer ville lægge Mærke til, at vi ved en tidligere Byggeslov af 15de Mai 1875 gav en Præmie for at bygge Herstabsleiligheder saaledes, at naar de vendte ud til de brede Gader eller offentlige Pladser, vilde man faae Tilladelse til at bygge et Par Aften høiere, forudsat at man byggede Herstabsbygninger. Det er det, jeg vil modsætte mig. Jeg vil spørge: Hvorfor skulle de, der ville bygge mindre, de, der ville bygge til Fordel for de Smaa, Arbeiderne, hvorfor skulle de ikke have Præmie? Jeg vil hellere være med til at give Præmie for at bygge en eller to Etager mindre, naar vi samtidig dermed indrettede smaa passende Leiligheder for Arbeiderne. Jeg vil paa ingen Maade være med til at give Præmie for at bygge Herstabsleiligheder, saa meget mindre som jeg mener, at vi i den Henseende ere komne tilstrækkelig i Høiden. Dog, dette er ikke Hovedsagen. Men der er et andet Punkt, som har stødt mig meget og forundret mig endnu mere. Naar vi have talt saa meget om Sundhedsforholdene, og hvad der kan gøres ved denne Lovs Vedtagelse for at forbedre dem, da er jeg dog ikke gennem dette Lovforslag bleven opmærksom paa, at man er kommen synderlig dybt ind derpaa og har gjort, hvad jeg mener, der først ligger for, hvad man først skulde opnaa, nemlig ophæve Behøelse i Kældere og navnlig Natteophold deri. Behøelse i Kældere kunde maasse lade sig gøre, men Natteopholdet vil jeg inderlig bede det eventuelle Udvalg, som sandsynligvis vil blive nedsat, bestemt at modsætte sig. Det gjør ikke Skade for Nogensomhelst. Enhver Byggherre maa beregne, hvad hans Indtægt og Udgift vil blive, og denne Status bliver vel akkurat lige til Fordel for ham, hvad enten han har Lov til at have Behøelse med Natteophold i Kældere, eller dette bliver nægtet ham. Jeg vil ogsaa gjerne bede det ærede Udvalg om at gaa et Skridt endnu videre, nemlig lade denne Bestemmelse faae tilbagevirkende Kraft paa de Eiendomme, der allerede ere

opførte. Man behøver ikke at være streng; man kan jo sætte en Tidsskrift af f. Ex. 4—5 Aar, som vedkommende Eier skulde have til at forandre dette Forhold, at Natteopholdet i Kældrene kan ophøre. Det er afgjort, og man maa sige derom, hvad man vil, saa er det dog ogsaa bekræftet gennem Vægerne, sidst gennem Erklæring fra Stadslægen, at her er et uheldigt Forhold til Stede, og det har derfor undret mig meget, at man stedse har beholdt den gamle Bestemmelse i Lovforslaget. Det er bekendt nok, det kan ikke omslødes, at Sygdomstilfældene ere flere i Kældere, hvor der have Natteophold, end noget andet Steds i Husene. I Kældrene er der kvaam, varm Luft. For Kvistenes Vedkommende siges, at man burde ogsaa have et vaagent Die med, at de heller ikke benyttes til Natteophold. Forslaget har Intet derom, men derimod taler Erfaringen saa meget desto mere. Det gaar nemlig saaledes til mange Steder, mine Herrer, at om der just ikke indrettes fuld Bebyggelse paa Kvisten, har man dog der indrettet et Kammer, som, om det ikke kan du til Andet, dog kan benyttes til en Tjenestepige, Opvarter eller sliq Person, saa at han eller hun i en saadan temmelig kold og meget udsat Leilighed udsættes for i Løbet af et Par Maaneder at faae en uheldbreddelig Svindsot. Jeg siger med Tydelighed, at de grundige theoretiske Folk, der have udarbejdet dette Forslag, synes ikke at have været opmærksomme paa dette Forhold, men Udvalget kunde lade Kontrollen skærpe paa dette Omraade. Vil man forbyde Kvistene, har jeg ikke Synderligt imod det. Men hvad jeg med Bestemthed synes er rigtig eller i hvert Fald meget bedre, er, at Kontrollen bliver skærpet betydeligt med Hensyn til Kvistenes Behøelse, og at der bestemt bliver forbudt Natteophold i Kældrene. Endnu skal jeg gjøre en lille Bemærkning med Hensyn til Kvarteret udenfor den gamle Vold. Jeg har med Glæde set, at Forslaget har brede Gader, Gader paa 25 Aften. Det er jo ikke noget Nyt, men det er en Smødekomen af Tanken om at faae tilstrækkelig Luft og Lys. Denne Bredde er ikke for meget, og jeg skal ikke her fremsætte noget Bestemt om større Bredde. Derimod er der en anden Tanke, som er falden mig ind, og som maasse kunde have Interesse i dette Thing, og det er, at naar Kjøbenhavns Kommune paatager sig at lægge en Plan til Bebyggelsen af saadanne større Terræner, som f. Ex. Frederiksberggades, Nørholms, Kallebodstrands Kvarterer osv., thi der bliver vel flere Terræner at bygge, der er vel nu nogen Standsning paa dette Omraade, kunde det maasse være af Interesse, at Nøgtsdagen